

Po Verbičevem samorazkritju na YouTubu ATVP v preiskavo tržne manipulacije

Matjaž Polanič

Ljubljana – Policija in Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP) bosta vzeli pod drobnogled predsednika Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD) **Kristjana Verbiča**, ki je na spletni strani Youtube priznal tržno manipulacijo z delnicami Velane v letu 2007.

»Velana kotira na trgu in je na trgu kotirala tudi takrat, ko smo se v združenju zavestno odločili, da bomo posegli na ta trg. Kot zakoniti zastopnik društva sem to naredil sam in to ob zelo jasnem namenu, da se ta cena dvigne. To je tudi uspelo. Cena delnice Velane je v tistem času narasla za praktično desetkratnik,« je v video prispevku na Youtube priznal **Kristjan Verbič**.

ATVP preiskuje, policija preučuje

Na Agenciji za trg vrednostnih papirjev (ATVP) so, tako naši viri, po Verbičevem samorazkritju že začeli s preiskavo zaradi suma kršitve zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI). Teh informacij na ATVP niso želeli komentirati, saj gre za »zaupne podatke«. Pojasnili pa so, da imajo v primeru suma zlorabe trga vsa zakonita pooblastila, ki jim omogočajo izvedbo nadzora. Nekoliko bolj konkretni so bili na Policijski upravi Ljubljana, kjer so nam po našem preverjanju povedali, da bodo »zadevo preučili«. »V kolikor bodo podani znaki uradno pregonljivega kaznivnega dejanja, bodo kriminalisti začeli s predkazenskim postopkom,«

nam je še sporočil tiskovni predstavnik ljubljanske policijske uprave **Vinko Stojnšek** in dodal, da bodo »o ugotovljenih dejstvih obvestili pristojno tožilstvo«.

Verbič v svojem spletnem video prispevku (objavil ga je po našem prispevku o skrivnostnih finančnih podpornikih »zaščitnikov« **malih delničarjev**) sicer zatrjuje, da z rastjo delnice Velane ni ustvaril dobička, tudi če bi ga, pa se mu to ne zdi »prav nič sporno.«

Toda zakon o trgu finančnih instrumentov prepoveduje nakupe ali prodaje delnic z namenom vplivanja na njihovo ceno, kar je natančno to, kar je storil Verbič. Poleg tega je iz podatkov Ljubljanske borze in Centralne klirinško-depotne družbe KDD razvidno, da je Verbič v manj kot mesecu dni z delnicami Velane ustvaril kar okoli 15.000 evrov kapitalskega dobička.

Po sledih Verbičevega dobička

Spomnimo, da je skupina malih delničarjev avgusta 2007 preprečila dokapitalizacijo Velane, slab mesec kasneje pa je VZMD delničarjem poslal pismo, v katerem jih je obveščal, da jim grozi iztisnitev po nizki ceni. Vendar pa je bil k temu pismu priložen tudi delničarski sporazum, s katerim so se podpisniki zavezali, da bodo za delnico Velane poskušali iztržiti najmanj 22 evrov oziroma nekajkrat več, kot je bila delnica tedaj vredna na borzi.

Istočasno je z nakupi delnic Velane začel tudi Verbič sam za svoj račun. Le nekaj dni pred začetkom njegovih nakupov je bila delnica Velane vredna le

okoli 1,3 evra, ko so delničarji Velane v poštne nabiralnike dobili delničarski sporazum, pa že 4,5 evra. Iz podatkov KDD je razvidno, da je Verbič delnice Velane kupoval še nekaj dni po poslanem delničarskem sporazumu in na ta način zviševal njihovo ceno.

Poleg Verbičevih nakupov je na rast delnice Velane na vsaj dva načina vplival tudi sam delničarski sporazum. Ker so se podpisniki sporazuma zavezali, da svojih delnic brez soglasja preostalih podpisnikov ne bodo prodali, je to še dodatno omejilo ponudbo na trgu in posledično privedlo do rasti delnice. Ker je bila v delničarskem sporazumu najnižja prodajna cena določena pri 22 evrih, ciljna pa pri 40 evrih ali več, je to k nakupom spodbudilo tudi nekatere obstoječe delničarje in druge vlagatelje, saj je bila tedaj delnica vredna nekajkrat manj.

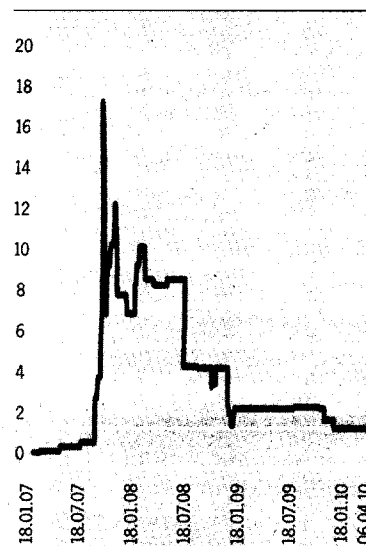
Medtem ko so ostali vlagatelji šele dobro začeli kupovati delnice Velane, pa jih je Verbič začel prodajati. Iz podatkov KDD in Ljubljanske borze je razvidno, da se je cena delnice Velane začela zniževati sočasno z Verbičevimi prodajami. Prvi paket 586 delnic Velane je namreč Verbič prodal 21. septembra po 17,9 evra za delnico, drugi paket 703 delnic pa 24. septembra po 14,99 evra za delnico in s tem zaslužil okoli 15.000 evrov, ostalo pa mu je še 1000 delnic Velane.

Delničarski sporazum je prenehal veljati konec leta 2008, zdaj pa je delnica Velane, s katero se praktično ne trguje več, vredna le še 1,97 evra.

Kaj je zloraba trga finančnih instrumentov

Po kazenskem zakoniku je za zlorabo trga finančnih instrumentov obsojen tisti, ki s prepovedanim ravnanjem zlorabi trg finančnih instrumentov, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, tako da sklene posel ali izda naročilo za trgovanje, ki da udeležencem trga napačno ali zavajajočo predstavo o ponudbi, povpraševanju ali ceni finančnega instrumenta, ali s tem ena ali več povezanih oseb zagotovijo ceno enega ali več finančnih instrumentov na nenormalni ali umetni ravni. Kdor s prepovedanim ravnanjem zlorabi trg finančnih instrumentov, da sebi ali komu drugemu pridobi protipravno premoženjsko korist, se kaznuje z zapornom do treh oziroma do petih let v primeru pridobitve velike premoženjske koristi ali povzročitve velike premoženjske škode.

Gibanje cene delnice Velane

Vir: Ljubljanska borza.

V videoprispevku na spletni strani YouTube, s katerim se je odzval na naš prispevek o skrivnostnih financerjih »zaščitnikov« malih delničarjev, je predsednik VZMD Kristjan Verbič mimogrede priznal tudi načrtno zviševanje cene delnice Velane oziroma tržno manipulacijo s temi delnicami.

